

Underlag till rapportering om EU-målen för 2020 om förnybar energi och energieffektivisering

Rapporteringsunderlag i enlighet med artikel 27 i förordning
(EU) 2018/1999 om styrningen av energiunionen och av
klimatåtgärder

Inledning

Energimyndigheten gavs i regleringsbrevet för 2021 i uppdrag att ta fram underlag Sveriges rapportering om hur målsättningarna för energieffektivisering och förnybar energi nås i enlighet med artikel 27 i styrningsförordningen¹. Den rapportering som ska göras enligt artikel 27 är en engångsrapportering som syftar till att följa upp de gemensamma EU-målen till 2020 som beslutats enligt förnybartdirektivet² respektive energieffektiviseringsdirektivet³. De uppgifter som ska rapporteras utgör både statistik direkt kopplat till målen och indikatorer kopplat till dessa med utgångspunkt från bestämmelser i ovan nämnda direktiv.

Styrningsförordningens artikel 28 anger att Europeiska kommissionen ska inrätta en internetplattform (e-plattform) för att underlätta kommunikationen mellan kommissionen och medlemsstaterna och att denna e-plattform ska användas för rapportering av bland annat uppgifterna i artikel 27. E-plattformen skulle ha varit i drift den 1 januari 2020, men arbetet försenades. De mallar som kommissionen skulle ta fram för att rapportera uppgifterna i artikel 27 i e-plattformen skickades ut till medlemsstaterna den 18 januari 2022. En kort vägledning för mallarna skickades ut till medlemsstaterna samtidigt som mallarna. Denna har använts som utgångspunkt i arbetet för hur mallarna fyllts i. Avrapporteringen utgörs i av mallarna, i form av Excel-kalkylblad, som fyllts i med efterfrågade uppgifter samt föreliggande metodbeskrivning om hur uppgifterna har tagits fram.

Vad gäller måluppfyllnad så har Sverige vida överträffat det målet på 49 procent förnybar energi i förhållande till slutlig energianvändning till 2020 som Sverige tilldelats enligt förnybartdirektivet. Under 2020 passerade vi målet och uppnådde totalt 60 procent. Inrikes transporter nådde 32 procent förnybar energi, vilket vida överträffade de 10 procent som var ett minimikrav för EU:s medlemsländer. Dessa uppgifter har dock redan rapporterats genom det gängse förfarandet inom Eurostat. Målet för energieffektivisering överträffas enligt den nationella formuleringen, men i den omräkning av intensitetsmålet till absoluta nivåer som notifierades till kommissionen 2013 så nås bara målnivån för tillförd energi, inte slutanvänd energi.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013.

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG Text av betydelse för EES.

Metodbeskrivning

Nedan anges vad som ligger till grund för de uppgifter som återfinns i rapporteringsmallen. Rapporteringskraven avseende förnybar energi styrs av texten i artikel 27 medan rapporteringskraven för energieffektivisering styrs av förordningens bilaga IX del 2.

Artikel 27a: Sektorsspecifik (el, värme och kyla samt transport) och total andel energi från förnybara energikällor år 2020

Uppgifterna är identiska med vad som rapporterats till Eurostat genom SHARES-verktyget.

Artikel 27b: Vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå de nationella målen för förnybar energi för 2020, inbegripet åtgärder rörande stödordningar, ursprungsgarantier och förenkling av administrativa förfaranden

Från kommissionens vägledningsdokument framgår att medlemsstaterna ska rapportera uppdateringar om större lagändringar, policyförändringar eller finansieringsåtgärder som implementerats under 2019 och 2020 som bidragit till att uppnå målet om förnybar energi till 2020. Det som listas i mallen har därför avgränsats till att bara gälla nya eller ändrade åtgärder ikraftträdande under 2019 eller 2020. I mallen efterfrågas en rad uppgifter för respektive åtgärd. Dessa har angetts i de fall det funnits underlag att tillgå eller att en rimlig bedömning har kunnat göras.

Artikel 27c: Hur stor andel av energianvändningen för transporter som utgörs av energi från biodrivmedel och flytande biobränslen som framställs från spannmål och andra stärkelserika grödor, socker och oljeväxter

Uppgifterna är identiska med vad som rapporterats till Eurostat genom SHARES-verktyget.

Artikel 27d: Hur stor andel av energianvändningen för transporter som utgörs av energi från biodrivmedel och biogas för transport som framställs från råvaror och andra bränslen som förtecknas i del A i bilaga IX till direktiv 2009/28/EG i den version som är i kraft den 31 december 2020

Uppgifterna är identiska med vad som rapporterats till Eurostat genom SHARES-verktyget.

Uppnåendet av det nationella energieffektivitetsmål för 2020 som fastställts i enlighet med artikel 3.1 i direktiv 2012/27/EU

Styrningsförordningens artikel 27 anger inte att måluppfyllnaden för energieffektivitet ska rapporteras, men i mallarna som skickats ut finns en tabell för detta och kommissionen meddelade vid ett seminarium om rapporteringen den 8 februari 2022 att de anser att det impliceras av artikeln att detta ska rapporteras även om det inte uttryckligen står i artikeln att några uppgifter om energieffektivisering ska rapporteras utöver vad som anges i förordningens bilaga IX del 2. Uppgifterna i tabellen om vilken nivå av tillförd respektive slutanvänd energi det nationella målet om energieffektivisering till 2020 motsvarar har hämtats från Sveriges tredje nationella handlingsplan för energieffektivisering⁴ där Sverige sedan tidigare notifierat detta. Omräkningen avser det mål som beslutats av riksdagen om att energianvändningen ska vara 20 procent effektivare till år 2020 där målet uttrycks som en minskad energiintensitet med 20 procent mellan 2008 och 2020, dvs. den tillförda energin per BNP-enhet i fasta priser ska minska med 20 procent. Utfallen för Sveriges tillförda respektive slutanvända energi 2020 är hämtade från Eurostats öppna databas (NRG_BAL_C).

Förordningens bilaga IX del 2 – Ytterligare rapporteringsskyldigheter vad gäller energieffektivitet

a) Viktiga lagstiftningsåtgärder och andra styrmedel, finansieringsåtgärder och program som genomförs år X-2 och X-1 (där X är det år då rapporten ska utarbetas) för att nå de mål som avses i artikel 4 b som främjar energitjänstemarknaderna och förbättrar byggnaders energiprestanda, åtgärder för att utnyttja energieffektivitetspotentialen i gas- och elinfrastruktur samt värme och kyla och för att förbättra informationen och kompetensen samt andra åtgärder för att främja energieffektiviteten

Från kommissionens vägledningsdokument framgår att medlemsstaterna ska rapportera uppdateringar om större lagändringar, policyförändringar eller finansieringsåtgärder som implementerats under 2019 och 2020 som bidragit till att uppnå det övergripande målet om energieffektivisering till 2020. Åren X-2 och X-1 motsvaras egentligen av 2020 respektive 2021, men kommissionen uppgav vid ett seminarium om rapporteringen den 8 februari 2022 att det är åren 2019 och 2020 som bör rapporteras. Det som listas i mallen har därför avgränsats till att bara gälla nya eller ändrade åtgärder ikraftträdande under 2019 eller 2020. I mallen efterfrågas en rad uppgifter för respektive åtgärd. Dessa har angetts i de fall det funnits underlag att tillgå eller en rimlig bedömning har kunnat göras.

⁴ Sveriges tredje nationella handlingsplan för energieffektivisering, bilaga till regeringsbeslut 2014-04-24, N2013/5078/E N2013/5984/E N2014/2010/E.

b) Den ackumulerade mängd energibesparingar som uppnåtts genom artikel 7 i direktiv 2012/27/EU åren X-3 och X-2

Här anges de energibesparingar som beräknats enligt den metodik som Sverige sedan tidigare använt för att rapportera energibesparingar enligt artikel 7 i energieffektiviseringsdirektivet med den senast tillgängliga statistiken som underlag. Metoden⁵ beskrivs närmare i bilaga 2 till Sveriges integrerade nationella energi- och klimatplan från den 16 januari 2020.

c) Den mängd besparingar som uppnåtts genom policyåtgärder som syftar till att minska energifattigdom i enlighet med artikel 7.11 i direktiv 2012/27/EU

Icke tillämpligt givet Sveriges metodik för genomförande av energieffektiviseringsdirektivets artikel 7.

d) I tillämpliga fall, den mängd besparingar som uppnåtts i enlighet med artikel 7.4 c i direktiv 2012/27/EU

Icke tillämpligt givet Sveriges metodik för genomförande av energieffektiviseringsdirektivets artikel 7.

e) Framsteg inom respektive sektor och skälen till varför energianvändningen förblev stabil eller ökade år X-3 och X-2 inom sektorer för slutlig energikonsumtion

Mallen innehåller rullistor med givna alternativ för sektorerna industri, transport, bostäder, service samt jordbruk. För Sveriges del har dock energianvändningen i samtliga av dessa sektorer en minskande trend varför inga val gjorts. Efter uppdragsdialog har det dock lagts till information om att en ökad elektrifiering av industrin kan komma att öka energianvändningen när nya processer införs för att el ska kunna ersätta fossila bränslen.

f) Total byggnadsarea i byggnader med en total användbar golvyta på mer än 250 m² som ägs och utnyttjas av statliga myndigheter i medlemsstaterna och som den 1 januari år X-2 och X-1 inte uppfyller de energiprestandakrav som avses i artikel 5.1 i direktiv 2012/27/EU

Icke tillämpligt givet Sveriges metodik för genomförande av energieffektiviseringsdirektivets artikel 5.

g) Total byggnadsarea i uppvärmda och/eller kylda byggnader som ägs och utnyttjas av statliga myndigheter i medlemsstaterna och som renoverades år X-3 och X-2, och som avses i artikel 5.1 i direktiv 2012/27/EU, eller de energibesparingar i sådana byggnader som avses i

⁵ Sverige tillämpar top-down metoden för att beräkna energibesparingen från Sveriges högre energi och koldioxidskatter jämförelse med EU:s minimiskattenivåer enligt alternativa policyåtgärder för artikel 7b direktiv 2012/27/EU.

artikel 5.6 i direktiv 2012/27/EU som kommer i fråga och som ägs och utnyttjas av statliga myndigheter

I tabellen för alternativ tillämpning anges hur Sverige valt att tillämpa den alternativa strategi som möjliggörs av artikel 5.6 i energieffektiviseringsdirektivet. Beskrivningen är identisk med den Sverige angett i Sveriges integrerade nationella energi- och klimatplan avsnitt 2.2.1.4. De besparingar som redovisas i tabellen baseras på de uppgifter om energianvändning som rapporterats för 2019 och 2020 av Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket i enlighet med de regeringsuppdrag som beslutats om detta för Sveriges genomförande av artikeln. Den årliga energibesparingen har beräknats genom att den specifika energianvändningen multipliceras med golvarea (A_{temp}) för innevarande år och jämförs med motsvarande värde för det föregående året. För den ackumulerade besparingen görs jämförelsen istället mot basåret.

h) Antalet energibesiktningar som genomförts år X-3 och X-2. Dessutom det totala uppskattade antalet stora företag inom deras territorium som omfattas av artikel 8.4 i direktiv 2012/27/EU, och antalet energibesiktningar som genomförts i dessa företag år X-3 och X-2

Här redovisas interna uppgifter från Energimyndigheten gällande energikartläggningar i större företag.

i) Nationell primärenergifaktor som tillämpas på el och en motivering om denna avviker från den standardkoefficient som avses i fotnot (3) i bilaga IV till direktiv 2012/27/EU

Ikke tillämpligt givet Sveriges metodik för genomförande av energieffektiviseringsdirektivets artikel 7.

j) Antal och golvyta år X-2 och X-1 för nya och renoverade nära-nollenergibyggnader enligt artikel 9 i direktiv 2010/31/EU, vid behov på grundval av statistiska stickprov

I Sverige förs ingen statistik över antalet nära-nollenergibyggnader eller motsvarande golvyta. Ett utdrag har istället gjorts ur Boverkets energideklarationsregister över uppgifter om antalet färdigställda byggnader under 2019 och 2020 som uppfyllde energiklass A–C och golvyta (A_{temp}) för dessa. Kravet för att göra en energideklaration är dock inom två år efter färdigställande, varför det är möjligt att alla energideklarationer för byggnader färdigställda under 2020 ännu inte inkommit.

k) En webblänk till den webbplats där den förteckning över eller det gränssnitt för leverantörer av energitjänster som avses i artikel 18.1 c i direktiv 2012/27/EU finns tillgänglig

Energieffektiviseringsdirektivets artikel 18.1c genomförs genom 4 § i förordningen (2012:970) om certifiering av vissa tjänster på energiområdet, som

anger att Boverket ska se till att det finns en förteckning över personer som har certifierats enligt denna förordning. Boverkets förteckning finns på följande länk:
<https://www.boverket.se/sv/om-boverket/tjanster/hitta-certifierade/>